

ЗВІТ ПРО УПРАВЛІННЯ
Державне підприємство «Міжнародний Аеропорт «Бориспіль»
Код ЄДРПОУ 20572069

Звіт про управління складено відповідно до Методичних рекомендацій Міністерства фінансів України від 07.12.2018 №982. Звіт не належить до складу фінансової звітності, та доповнює її інформацією, яка допомагає користувачам отримати достовірне уявлення про діяльність ДП МА «Бориспіль».

Зміст Звіту:

- Загальна інформація про Підприємство
- Опис діяльності
- Організаційна структура
- Виробничі результати діяльності
- Фінансові результати та ефективність діяльності
- Ліквідність та зобов'язання
- Екологічні аспекти та енергозбереження
- Кадрова політика та соціальні аспекти
- Боротьба з корупцією
- Дослідження та інновації
- Ризики
- Перспективи розвитку

Загальна інформація про Підприємство

Державне підприємство «Міжнародний Аеропорт «Бориспіль» (ДП МА «Бориспіль», Підприємство) є державним комерційним підприємством цивільної авіації, яке засноване на державній власності та входить до сфери управління Міністерства інфраструктури України (Уповноважений орган управління). 100% статутного фонду ДП «МА «Бориспіль» належить Державі в особі Міністерства інфраструктури України. Зареєстрована адреса підприємства - 08300, Київська обл., Бориспільський р-н, с. Гора, вул. Бориспіль-7.

Головними завданнями ДП МА «Бориспіль» є:

- отримання прибутку від здійснення господарської діяльності;
- своєчасне задоволення попиту економіки та суспільних потреб в наданні послуг для здійснення авіаційних перевезень;
- забезпечення авіаційної безпеки та безпеки польотів.

Підприємство є суб'єктом природних монополій в частині забезпечення посадки-зльоту повітряних суден, забезпечення авіаційної безпеки, забезпечення наднормативної стоянки повітряного судна, забезпечення комунальних послуг на території аеропорту.

Завдяки активній політиці залучення авіаперевізників, до ДП МА «Бориспіль» виконують польоти більше 40 авіакомпаній, серед яких: Air Arabia, Air Astana, Air Baltic, Air France, Air Malta, Air Moldova, Adria Airways, Atlasjet Ukraine, Azerbaijan Hava Yollary, Azur Air, Austrian Airlines, Belavia, British Airways, Bravo Airways, Brussels Airlines, Bukovyna, Czech Airlines, El Al, Ellinair, Flydubai, Georgian Airways, Iraqi Airways, KLM, LOT, Lufthansa, Myway Airlines, Qatar Airways, Ryanair, SkyUp, SWISS, Turkish Airlines, Ukraine International Airlines, Wind Rose, YanAir, тощо.

ДП МА «Бориспіль» є єдиним аеропортом України, що успішно конкурує з великими європейськими аеропортами-хабами. За оцінкою Міжнародної ради аеропортів (ACI Europe), Підприємство у 2018 році очолило рейтинг зростання серед великих аеропортів Європи (перше місце в групі європейських аеропортів, які обслуговують від 10 до 25 мільйонів пасажирів).

За результатами 2018 року Кредитний рейтинг ДП «МА «Бориспіль» досяг максимального рівня uaAAA, прогноз «стабільний». Підприємство з рейтингом uaAAA характеризується найвищою кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими підприємствами або борговими інструментами.

Середньооблікова кількість штатних працівників ДП «МА «Бориспіль» у 2018 році 4046 осіб.

Керівництво здійснює Генеральний директор в особі Рябікіна Павла Борисовича (керівник з 24.03.2017 р.).

Опис діяльності

Підприємство провадить основну діяльність у трьох сегментах: авіаційні послуги, допоміжні авіаційні послуги та комерційні послуги.

Сегмент авіаційних послуг включає авіаційні послуги, у тому числі використання терміналів та злітно-посадкової смуги, а також забезпечення авіаційної безпеки. Такі послуги, в основному, є об'єктом регулювання.

Сегмент допоміжних авіаційних послуг включає певні послуги з обслуговування пасажирів, наземне обслуговування повітряних суден, забезпечення послуг із заправки паливом, забезпечення харчуванням, а також обслуговування вантажів.

Сегмент комерційних послуг включає надання іншим компаніям площ для діяльності з обслуговування авіаперевізників та пасажирів, для провадження роздрібної торгівлі, для рекламної діяльності, а також надання послуг з паркування автомобілів, готельних послуг, комунальних послуг тощо.

ДП «МА «Бориспіль» має всі ліцензії та дозволи, необхідні для ведення своєї господарської діяльності.

Підприємство є дійсним членом профільних міжнародних та національних асоціацій: Міжнародна рада аеропортів (Airports Council International; ACI Europe), Українська авіатранспортна Асоціація (УАТА), Торгово-Промислова Палата України, Українська асоціація якості, Організація роботодавців підприємств транспортних послуг, Асоціація платників податків України тощо, та керується в своїй діяльності стандартами та практиками Міжнародної асоціації повітряного транспорту (International Air Transport Association; IATA), Міжнародної організації цивільної авіації (International Civil Aviation Organization; ICAO).

ДП «МА «Бориспіль» є найбільшим та найпотужнішим аеропортом України, що забезпечує більшість авіаційних пасажирських перевезень та значну частину вантажних авіаперевезень.

Попит на послуги Аеропорту підтримується вигідним розташуванням на перетині низки міждержавних транспортних шляхів (поєднують Азію з Європою та Америкою), близькістю до столиці, наявністю сучасної інфраструктури та впровадженням «хабової» стратегії розвитку.

Інфраструктура Аеропорту включає в себе 2 злітно-посадкові смуги (довжиною 4 км та 3,6 км), що дозволяють приймати повітряні судна будь якого типу, без обмежень за погодними та світловими умовами, а також 3 термінали (D, B, F). Аеропорт – єдиний в Україні з якого виконуються регулярні трансконтинентальні рейси.

Відповідно до «хабової» стратегії розвитку Аеропорту, впровадженої з 2015 року, всі міжнародні та внутрішні рейси переведено на обслуговування в термінал D. Це забезпечує зменшення часу на обслуговування пасажирів та суттєве зменшення витрат Підприємства на утримання терміналів B та F, обслуговування яких було тимчасово призупинене. В терміналі F періодично проводилися виставки, презентації та інші заходи, доходи від яких окупали витрати на його утримання. У 2018 році здійснювалась підготовка терміналу F до відновлення роботи як авіаційного пасажирського терміналу з березня 2019 року. Це обумовлено значним зростанням обсягів пасажиропотоку, залученого Підприємством. Крім пасажирських терміналів, функціонує також вантажний термінал.

В листопаді 2018 року було запущено Kyiv Boryspil Express – спеціалізований залізничний експрес-потяг, що з'єднує центральний залізничний вокзал м. Києва з ДП «МА «Бориспіль».

Виробничі результати діяльності

Аеропорт «Бориспіль» – перше держпідприємство, що здійснило ефективну трансформацію бізнес-моделі та за кілька років перетворилося із стагнующого та збиткового на високоєфективне та високоприбуткове, європейського лідера за темпами зростання.

«Хабова» стратегія розвитку Аеропорту, впроваджена з 2015 року, спрямована на залучення додаткових трансферних пасажирів з іноземних ринків в умовах низької платоспроможності більшості вітчизняних пасажирів. Наразі частка трансферних пасажирів досягає майже 30% від всього пасажиропотоку ДП МА «Бориспіль». Залучення значної кількості додаткових/трансферних пасажирів дозволяє зменшити собівартість обслуговування одного пасажирів. Це призвело до зменшення вартості послуг Підприємства та підвищення його привабливості для авіакомпаній та пасажирів. Таким чином Підприємство разом з авіакомпаніями що базуються в ньому, створюють авіаційний продукт, привабливий на українському та міжнародному ринках.

Вказана стратегія забезпечила суттєве зростання кількості пасажирів, залучених Підприємством:

Показник	2014 рік	2015 рік	2016 рік	2017 рік	2018 рік
Кількість обслугованих пасажирів, тис	6 890	7 277	8 645	10 555	12 603

Таким чином, зростання обсягів обслуговування пасажирів ДП МА «Бориспіль» за 4 роки (2014-2018) склало 83%, тобто близько 20% на рік.

Відповідно до звіту Міжнародної ради аеропортів Європи (ACI Europe) ДП МА «Бориспіль» за результатами 2018 року очолило рейтинг зростання серед крупних аеропортів Європи. Підприємство (Kyiv Boruspil - «КВР») зайняло перше місце в групі європейських аеропортів, які обслуговують від 10 до 25 мільйонів пасажирів:

Стабільне зростання обсягів пасажиропотоку забезпечено не лише співпрацею з найбільшим перевізником ДП МА «Бориспіль», авіакомпанією Міжнародні Авіалінії України (МАУ), а також і залученням нових авіаперевізників. Протягом 2018 року аеропорт привітав 10 нових авіакомпаній. Розпочато співпрацю з Ryanair, Brussels Airlines, Iraqi Airways, Myway Airlines, Ellinair, Air Malta, та Sky Up, відновлено партнерство з SWISS, FlyDubai, Air Moldova.

Загалом, до аеропорту виконують польоти більше 50 потужних міжнародних авіаперевізників.

Авіаперевізників та пасажирів в ДП МА «Бориспіль» приваблює, перш за все:

- конкурентоспроможна вартість послуг Підприємства, забезпечена прозорим «Положенням про застосування знижувальних коефіцієнтів до аеропортових зборів»,
- широка географія маршрутів ДП МА «Бориспіль» - Аеропорт входить до 30 найкращих аеропортів Європи за якістю стиковок відповідно до даних ACI Europe 2018 року,
- висока якість послуг Підприємства - восени 2018 року Аеропорт увійшов у 20-ку найпунктуальніших летовищ Європи відповідно до звіту експертів Flightstats, також у 2018 році увійшов до 3-кі лідерів у Східній Європи за якістю відповідно до рейтингу SkyTrax.

Створення вказаних факторів привабливості Підприємства забезпечено високою якістю управління ДП МА «Бориспіль» та професійною реалізацією стратегії Підприємства у 2015-2018 роках.

Крім стабільного зростання кількості обслугованих пасажирів, ДП МА «Бориспіль» також забезпечує зростання обслугованого вантажу (2018: 40,1 тис т, 2017: 36,9 тис т) та пошти (2018: 8,7 тис т, 2017: 7,9 тис т). Основні обсяги вантажу та пошти перевозяться на пасажирських рейсах, проте Підприємством залучено декілька авіакомпаній, які виконують до аеропорту спеціальні вантажні рейси на вантажних повітряних суднах (Silk Way Airlines, European Air Transport DHL).

Фінансові результати та ефективність діяльності

За підсумками 2018 року ДП «МА «Бориспіль» отримано 4533,9 млн. грн. доходів, що на 10,7% більше, ніж за 2017 рік. Динаміка та структура зростання доходів за 2014-2018 роки наведена у таблиці:

Показник	2014 рік	2015 рік	2016 рік	2017 рік	2018 рік
Усього доходи, млн грн, в т.ч.:	1 822	3 081	3 616	4 097	4 534
Аеропортові збори, млн грн	991	1 749	2 309	2 587	2 665
Допоміжні авіаційні послуги, млн г	378	513	687	805	1 030
Комерційні послуги, млн грн	224	292	399	524	638
Інші, млн грн	229	526	221	181	201

Основну частину доходу ДП «МА «Бориспіль» (близько 59%) формують доходи від аеропортових зборів (пасажирський збір, збір за зліт та посадку ПС, збір за забезпечення авіабезпеки, збір за стоянку). Аеропортові збори регулюється державними органами, що знижує гнучкість цінової політики Аеропорту.

За підсумками 2018 року доходи від аеропортових зборів зростали меншими темпами, ніж інші статті доходів, що було зумовлено зменшенням ставки пасажирського збору відповідно до наказу Міністерства транспорту та інфраструктури та розповсюдженням стимулюючих коефіцієнтів (знижок) до аеропортових зборів у розмірі до 80% на всіх авіаперевізників відповідно до рекомендацій Антимонопольного комітету України.

Інші доходні сегменти Підприємства демонструють дуже високу позитивну динаміку, насамперед завдяки збільшенню пасажиропотоку внаслідок зменшення рівня дохідності аеропортових зборів. Таким чином Підприємство забезпечує ефективну політику управління дохідністю, яка забезпечує підвищення фінансових результатів (доходів та прибутку) та збільшення пасажиропотоку (задоволення суспільних потреб та попиту економіки в розвитку авіаперевезень).

У 2018 році Підприємство забезпечило збільшення прибутку до оподаткування на 7,5% порівняно з 2017 роком. Інформація щодо динаміки перетворення збиткового Підприємства на високоприбуткове наведена у таблиці:

Показник	2014 рік	2015 рік	2016 рік	2017 рік	2018 рік
Прибуток до оподаткування, млн грн	-138	859	1 697	2 114	2 273

За результатами 2018 року Підприємство увійшло до переліку найприбутковіших державних підприємств України.

ДП «МА «Бориспіль», як державне підприємство, не тільки сплачує податки, але й відраховує частину прибутку до державного бюджету у вигляді дивідендів. Загальна сума виплат на користь держави (податки, збори, відрахування з чистого прибутку до бюджету, інші обов'язкові платежі) у 2018 році склала 1 806,7 млн грн (план 2018 року – 1 270,4 млн грн).

Слід зазначити, що вказана сума відрахувань до бюджету не враховує оплати за оренду приміщень, збудованих Підприємством. Адже відповідно до діючого законодавства, 70% доходів від оренди площ Підприємства сплачуються

орендарями безпосередньо до Фонду державного майна України, минаючи Підприємство.

Відповідно до Методичних рекомендацій Мінекономрозвитку України від 15.03.2013 № 253 органами державної влади здійснюється щоквартальний та щорічний контроль/моніторинг ефективності управління підприємствами державної власності. Згідно з методикою, ефективною визнається діяльність, якщо підприємство відповідає не менш ніж 75% загальної кількості балів, набраних за встановленими критеріями. Завдяки кардинальному підвищенню якості управління, з 2015 року ДП МА «Бориспіль» щоквартально та щорічно отримує від 93% до 100% максимально можливих балів за критеріями визначення ефективності.

Ліквідність та зобов'язання

За підсумками 2018 року показники ліквідності ДП «МА «Бориспіль» стрімко зросли за рахунок збільшення оборотних активів при одночасному скороченні обсягу поточних зобов'язань. Значення показників ліквідності Підприємства знаходяться на дуже високому рівні:

Показник	2014 рік	2015 рік	2016 рік	2017 рік	2018 рік
Коефіцієнт поточної ліквідності (Current ratio)	1,0	1,3	1,2	1,0	1,8
Коефіцієнт швидкої ліквідності (Quick ratio)	0,9	1,2	1,1	0,9	1,6
Чистий оборотний капітал, млн грн (Net working capital)	-50	303	292	36	827

Вартість оборотних активів Підприємства значно перевищує обсяг поточних зобов'язань – чистий оборотний капітал ДП «МА «Бориспіль» збільшився до 827 млн. грн., проти 36 млн. грн. на початок поточного року.

Обсяг чистого боргу (борг, зменшений на обсяг грошових коштів) знаходиться на низькому рівні, його динаміка наведена нижче:

Показник	2014 рік	2015 рік	2016 рік	2017 рік	2018 рік
Чистий борг, млн грн	3 084	2 188	1 831	1 320	1 373

ДП «МА «Бориспіль» має добру строкову структуру боргу: на кінець 2018 року всі боргові зобов'язання обліковувалася у складі довгострокових зобов'язань.

Підприємству вдається залучати фінансові ресурси за ставками суттєво нижчими, ніж встановлені на ринку, та нижчими, ніж залучає держава на зовнішніх ринках. Чутливість до валютного ризику, зумовлена суттєвим обсягом боргових зобов'язань Підприємства, номінованих в іноземній валюті, мінімізується прив'язкою аеропортових зборів до іноземної валюти. Здатність ДП «МА «Бориспіль» обслуговувати боргові зобов'язання є дуже високою – покриття чистих фінансових витрат показником ЕВІТ (прибуток до оподаткування та вирахування чистих фінансових витрат) перевищує 5 разів.

Наприкінці 2018 року Національне уповноважене рейтингове агентство IBI-Rating підвищило довгостроковий кредитний рейтинг ДП «МА «Бориспіль» до максимального можливого рівня uaAAA. Ключовими факторами встановлення рейтингу на максимальному рівні стали: стійке покращення фінансових результатів, реалізація ефективної боргової політики та забезпечення дуже високих показників рентабельності. Підприємство з рейтингом uaAAA характеризується найвищою кредитоспроможністю порівняно з іншими підприємствами України.

Наразі ДП «МА «Бориспіль» – єдине в Україні підприємство нефінансового сектору, що має максимально можливий кредитний рейтинг – uaAAA.

Екологічні аспекти та енергозбереження

На Підприємстві впроваджена і функціонує інтегрована система менеджменту у відповідності до міжнародних стандартів ISO 9001:2015 та ISO 14001:2015, що забезпечує повне виконання вимог з екологічної безпеки.

ДП МА «Бориспіль» здійснює вплив на водне середовище, атмосферне повітря, земельні ресурси. Господарська діяльність підприємства також призводить до утворення відходів різних класів небезпеки.

Детальна інформація щодо динаміки викидів забруднюючих речовин, парникових газів, видобутої води, скидання очищених зворотних вод, робіт з очищення ґрунтових вод від нафтопродуктів, витрат на охорону навколишнього природного середовища та на захист і реабілітацію ґрунту, інформація щодо утворення та поводження з відходами різних класів небезпеки тощо – наводиться у відповідних звітах, які подаються Підприємством щоквартально та щорічно.

Відповідно до «Плану заходів щодо зменшення шкідливого впливу діяльності ДП МА «Бориспіль» на навколишнє природне середовище на період до 2020 року» від 12.07.2017 № 47-04/2-04 протягом 2018 року підприємством виконані Заходи у сфері охорони атмосферного повітря, Заходи у сфері охорони і раціонального використання водних ресурсів, Заходи з охорони земель, Заходи у сфері поводження з відходами.

Для покращення показників енергоефективності та зменшення споживання енергоресурсів аеропортом постійно розробляються та виконуються Програми з енергозбереження. Так, у 2018 році, згідно до Програми з енергозбереження в ДП МА «Бориспіль» на 2017-2018рр (№63-10-662 від 09.06.2017р) було проведено: заміну вікон на енергозберігаючі, виконано утеплення будівель та приміщень, встановлено автономні системи електроопалення, встановлено енергозберігаючі системи освітлення (впровадження енергозберігаючих приладів освітлення на базі LED технологій при реконструкції під'їзної дороги до аеропорту), проведено модернізацію системи опалення на базовому складі паливо-мастильних матеріалів, тощо.

За результатами наглядового аудиту на відповідність вимогам стандартів ISO 9001:2015, ISO 14001:2015 встановлено, що екологічні аспекти господарської діяльності підприємства ідентифіковані та оцінені, їх впливи на навколишнє середовище управляються підприємством відповідно до вимог законодавства України.

Кадрова політика та соціальні аспекти

ДП МА «Бориспіль» є одним з найкращих роботодавців України. Підприємство забезпечує систематичне зростання заробітних плат та підвищення соціального захисту працівників.

Динаміка основних показників з праці (середньооблікової кількості працівників та середньою заробітної плати) наведена у таблиці:

Показник	2014 рік	2015 рік	2016 рік	2017 рік	2018 рік
Середньооблікова кількість штатних працівників, осіб	4 338	3 951	3 885	3 921	4 046
Середня заробітна плата, грн.	5 922	6 795	9 230	12 196	15 582

Систематичне збільшення заробітної плати забезпечено щорічним підвищенням продуктивності праці на Підприємстві. Так, якщо у 2014 році кожний працівник обслуговував у середньому 1588 пасажирів, то у 2018 році – вже 3115 пасажирів.

Кадрова політика Підприємства є складовою виробничої та управлінської політики підприємства та забезпечує створення згуртованого, відповідального та високопродуктивного трудового колективу, створює сприятливі умови праці, забезпечує можливість працевлаштування, просування по службі, гідний рівень доходів і впевненість для працівників у майбутньому, рівність трудових прав та можливостей для всіх працівників підприємства, незалежно від раси, кольору шкіри, політичних, релігійних переконань, статі, гендерної ідентичності, походження, віку, стану здоров'я, сімейного та майнового стану. На підприємстві працюють 35% жінок, у тому числі на керівних посадах близько 30%.

Основною метою кадрової політики ДП МА «Бориспіль» є своєчасне забезпечення процесів комплектування, збереження та розвитку персоналу відповідно до вимог чинного законодавства та стану ринку праці. Кадрова політика Підприємства забезпечує: раціональне використання кадрового потенціалу, своєчасне забезпечення підприємства персоналом необхідної якості та у необхідній кількості, реалізацію прав і обов'язків працівників, що передбачені трудовим законодавством, соціальний захист працівників Підприємства.

На Підприємстві забезпечено підтримання зворотного зв'язку з працівниками: поштові скриньки, періодичні видання корпоративної газети «Вісник аеропорту», особисті зустрічі адміністрації з трудовим колективом, прийом з особистих питань, постійне інформування щодо наявних соціальних пільг, змін у соціальному забезпеченні, вивчення думки співробітників і впровадження нових форм пільг та гарантій, проведення різного роду анкетувань на підприємстві для вивчення причин звільнення, задоволеності умовами праці тощо. На Підприємстві забезпечені недискримінаційні умови працевлаштування, прозорість кадрових процедур управління персоналом, можливості для працевлаштування та подальшої роботи осіб з інвалідністю, запроваджена політика щодо забезпечення високого рівня умов праці, комплексних заходів щодо охорони праці, гарантії при роботі в небезпечних або шкідливих умовах праці, співпраця з державними органами, застосування сучасних методів підбору персоналу (розміщення вакансій на сучасних сайтах пошуку роботи), використання соціальних мереж, участь у спеціальних заходах з державними службами зайнятості з питань працевлаштування відповідно до

покликання, здібностей, професійної підготовки, освіти, наявність програми адаптації для новоприйнятих працівників, організації професійної підготовки і підвищення кваліфікації працівників за рахунок коштів підприємства.

Соціальний захист працівників підприємства забезпечується відповідно до умов, передбачених Колективним договором та чинним законодавством. Метою соціального захисту працівників підприємства є задоволення соціальних потреб працівників в умовах виробництва, забезпечення стабільності і захищеності, певної якості трудового життя.

Підприємство забезпечує високі соціальні гарантії, пільги і компенсації працівників підприємства за рахунок коштів підприємства (безкоштовні доставка та навчання працівників, численні додаткові оплачувані відпустки, різноманітні премії, доплати та надбавки, матеріальні допомоги за різноманітними критеріями та ін.). З повним переліком пільг та компенсацій кожного працівника ознайомлюють як при прийманні на роботу, так і періодичними розсилками по каналах внутрішньої комунікації.

Підприємством в повному обсязі забезпечується виконання вимог з охорони праці. Проводяться попередні та періодичні медогляди, забезпечується навчання з питань охорони праці та періодична перевірка знань, атестація робочих місць, тощо. Відповідно до встановлених нормативів, працівники забезпечуються спецодягом та спецвзуттям високої якості, спецхарчуванням для окремих категорій працівників згідно з вимогами охорони праці. Підприємство систематично покращує умови праці, в т.ч. при реконструкціях приміщень. З метою контролю стану охорони праці Підприємство здійснює внутрішні аудити щодо стану охорони праці, за результатами яких забезпечується усунення можливих порушень. Зауваження від органів державного нагляду за станом охорони праці у 2018 році відсутні.

На Підприємстві діє велика кількість професійних спілок - різноманітних за ознаками професійності, переконань, орієнтації, стану здоров'я тощо. Керівники та члени всіх профспілок вільно висловлюють свої погляди та пропагандують свої цінності.

Керівники деяких профспілок не знаходяться у трудових відносинах з Підприємством, проте отримують передбачені законодавством виплати за рахунок працівників. У 2018 році профспілкові організації отримали від Підприємства та його працівників загалом 35,62 млн грн (у середньому, по 8,8 тис грн за кожного працівника Підприємства).

З отриманих коштів більшість профспілкових організації Підприємства забезпечують медичне страхування працівників, а також оздоровлення, екскурсії та додаткові виплати для деяких членів профспілок. Відповідно до законодавства, профспілкові організації не звітують перед Підприємством за витрати коштів, отриманих від Підприємства та його працівників.

Боротьба з корупцією

З метою реалізації засад державної антикорупційної політики та на виконання вимог Закону України «Про запобігання корупції» на Підприємстві створено Уповноважений підрозділ: відділ запобігання корупції та внутрішніх розслідувань, визначено Уповноважену особу. Їх завданнями є попередження, виявлення та припинення корупційних та пов'язаних з корупцією правопорушень, виявлення і усунення причин та умов, що їм сприяють.

Наказом генерального директора від 24.04.2018 № 01-07-131 затверджено і введено в дію Антикорупційну програму ДП МА «Бориспіль», з вимогами якої ознайомлено усіх працівників підприємства. Програма опублікована на офіційному сайті ДП МА «Бориспіль» в розділі «Відповідальність».

Відповідно до вимог Закону України «Про запобігання корупції» та Антикорупційної програми на Підприємстві проводиться регулярна оцінка корупційних ризиків. За результатами засідання комісії з оцінки корупційних ризиків у ДП МА «Бориспіль» здійснено перегляд існуючих на підприємстві корупційних ризиків та підготовлено Звіт оцінки корупційних ризиків та заходів щодо їх усунення в ДП МА «Бориспіль» від 13.07.2018, який також розміщений на офіційному сайті підприємства.

Відповідно до розробленого «Алгоритму перевірки фізичних та юридичних осіб, які на конкурсній основі беруть участь у процедурі закупівлі» від 19.09.2017 року, здійснюється перевірка потенційних ділових партнерів та контрагентів ДП «МА «Бориспіль» за напрямками: наявність родинних та інших зв'язків між суб'єктами господарювання, постачальниками товарів, робіт та послуг, які є потенційними діловими партнерами; наявність податкового боргу у суб'єктів господарювання (потенційних ділових партнерів ДП «МА «Бориспіль»); занесення суб'єктів господарювання в реєстр Антимонопольного комітету України за порушення вимог Закону України «Про захист економічної конкуренції»; припинення діяльності юридичної особи; закінчення терміну дії ліцензії на надання послуг тощо.

З метою своєчасного виявлення та усунення реального чи потенційного конфлікту інтересів проводяться тестування працівників та співбесіди з кандидатами на зайняття вакантних посад або на переведення на інші посади в межах підприємства.

Відповідно до вимог законодавства, на Підприємстві на постійній основі проводиться робота по декларуванню доходів та майна керівниками структурних підрозділів підприємства, кандидатами на заміщення керівних посад та суб'єктами декларування, які припиняють свою професійну діяльність в ДП «МА «Бориспіль». На Підприємстві обладнане спеціальне автоматизоване робоче місце для подання декларацій, та надається необхідна методична та консультаційна допомога з питань заповнення декларацій. Забезпечується контроль за своєчасним повідомленням Національного агентства з питань запобігання корупції про суттєві зміни в майновому стані суб'єктів декларування.

На Підприємстві працює «телефон довіри» та контактні сервіси «Розслідування крадіжок з багажу», на які будь-яка особа може повідомити про інформацію, що стосується корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, фактів крадіжок тощо. Інформація про зазначені контактні сервіси розміщена на офіційному сайті підприємства.

Уповноваженим підрозділом здійснюється контроль за дотриманням працівниками підприємства норм професійної етики та встановлених обмежень щодо отримання подарунків.

Дослідження та інновації

ДП МА «Бориспіль» успішно конкурує з провідними аеропортами Європи, тому повинен відповідати найсучаснішим міжнародним критеріям якості та стандартів.

З метою дослідження та впровадження передових практик та інновацій, відповідні фахівці Підприємства беруть участь у галузевих виставках та конференціях, вивчають новітні рекомендації ICAO та IATA, беруть активну участь у підготовці відповідних змін до національних регламентуючих документів з метою покращення стандартів та відповідності міжнародним нормам. Дослідження та впровадження інновацій на Підприємстві здійснюється за всіма основними напрямками діяльності.

Так, за результатами досліджень у 2017-2018 роках впроваджено декілька інноваційних технологій у виробництві, які дозволили:

- збільшити на 40% пропускну спроможність пунктів контролю на авіаційну безпеку без збільшення кількості персоналу;
- реорганізувавши систему стоянок повітряних суден на пероні D та збільшивши кількість внутрішніх автодоріг, скоротити час обслуговування рейсів та пасажирів та багажу та підвищити утилізацію місць стоянок ПС;
- скоротити час очищення злітно-посадкової смуги в складних метео-умовах на 30% та відповідно збільшити кількість рейсів що обслуговуються протягом часу завдяки впровадженню нової високопродуктивної снігоприбиральної техніки;
- забезпечити оновлення процедури реєстрації з використанням кіосків самостійної реєстрації пасажирів та багажу, що дозволило збільшити пропускну спроможність та зменшити людській фактор при обслуговуванні пасажирів;
- прискорити проходження формальностей пасажирів завдяки процедурам Fast Line;
- оновлення аварійно-рятувальної техніки забезпечило виконання рекомендованих міжнародних нормативів та створило можливість експлуатації сучасних широкофюзеляжних ПС, які використовуються для розвитку перспективних далекомагістральних напрямків.

Дослідження передових практик та впровадження інноваційних галузевих та крос-функціональних рішень на Підприємстві спрямоване в першу чергу на збільшення пропускну спроможності ЗПС, терміналів та трансферної зони, скорочення часу обслуговування пасажирів та багажу, скорочення часу обслуговування рейсів та збільшення їх кількості, скорочення трудових та фінансових витрат на обслуговування рейсів та пасажирів. Завдяки цьому Підприємство щорічно підвищує продуктивність праці та зменшує питомі витрати.

Ризики

Державне Підприємство здійснює свою діяльність в Україні. Політична і економічна ситуація в країні в 2018 році значною мірою визначалася факторами, які виникли в 2014-2015 роках. Вона характеризувалася нестабільністю, що призвела до погіршення стану державних фінансів, волатильності фінансових ринків, неліквідності ринків капіталу, нестабільністю національної валюти по відношенню до основних іноземних валют.

Вищезазначене негативно впливає на Соціально-політичні, Фінансові та Ринкові ризики, що впливають на діяльність Підприємства. Також Підприємство провадить свою діяльність в умовах Галузевих (Технічних та операційних) ризиків, Екологічних ризиків та Інших ризиків (Кібер-загрози, порушення громадського порядку, тероризм тощо).

Підприємство ідентифікує ризики та управляє ними для забезпечення своєї безперервної діяльності та виконання статутних завдань (отримання прибутку від здійснення господарської діяльності, своєчасного задоволення попиту економіки та суспільних потреб в наданні послуг для здійснення авіаційних перевезень, забезпечення безпеки).

Більшості ідентифікованих ризиків надається якісна оцінка, базуючись на експертному аналізі ймовірності їх виникнення та їх впливу на діяльність Підприємства. По кожному ідентифікованому ризику розробляється формалізована або неформалізована політика Підприємства задля зменшення потенційного негативного ефекту. Основні положення деяких політик управління ризиками оприлюднюються (наприклад, політика управління фінансовими ризиками – у фінансовій звітності разом зі звітом незалежного аудитора, управління екологічними ризиками – у відповідних звітах, тощо), проте деякі політики (операційні, недопущення кібер-загроз, недопущення порушення громадського порядку, боротьба з тероризмом, тощо) не можуть бути оприлюднені.

Втім, Підприємство систематично оприлюднює результати роботи системи управління ризиками – виробничі, комерційні, фінансові, екологічні, соціальні, звіти про безпеку польотів тощо.

Результати діяльності підтверджують, що Підприємство здійснює всі заходи, які необхідні для підтримки стабільної діяльності та розвитку Підприємства.

Перспективи розвитку

Указом Президента України від 04.09.2015 №535/2015 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 20.07.2015 «Про заходи щодо захисту національних інтересів України в галузі авіації» передбачається утворення на базі ДП МА «Бориспіль» міжнародного вузлового аеропорту («хабу»).

На виконання вищезазначеного рішення, австрійською компанією Airport Consulting Vienna GmbH розроблено оновлену Концепцію розвитку аеропорту «Бориспіль». Документ погоджений всіма зацікавленими центральними органами виконавчої влади та направлений на схвалення Кабінету Міністрів України.

Метою Концепції є:

- забезпечення сталого розвитку аеропорту як міжнародного вузлового аеропорту;
- підвищення рівня безпеки польотів та авіаційної безпеки;
- підвищення рівня обслуговування пасажирів;
- створення сприятливого інвестиційного клімату для розвитку інфраструктури аеропорту, в тому числі для мінімізації використання державних коштів;
- подолання зростаючої конкуренції з боку європейських аеропортів.

Реалізація Концепції запланована на період до 2045 року і складається з семи основних етапів, кожен з яких визначається обсягом прогнозованих авіаперевезень. При впровадженні заходів, визначених Концепцією, аеропорт може забезпечити наступні обсяги перевезень: у 2019 році - 14,4 млн. пасажирів, у 2030 році - 28 млн., у 2040 році - 44 млн., у 2045 році - близько 54 млн. пасажирів.

З метою визначення детальних завдань і заходів, необхідних для реалізації першого етапу Концепції, наказом Міністерства інфраструктури України № 289 від 28.07.2015 затверджено Стратегічний план розвитку Державного підприємства «Міжнародний аеропорт «Бориспіль» на період 2015-2019. Наказом Міністерства інфраструктури України № 500 від 29.10.2018 до зазначеного плану внесено зміни. Стратегічний план відповідає «Національній транспортній стратегії України на період до 2030 року».

Відповідно до Стратегічного плану, факторами, які в найближчі роки забезпечать високу конкурентоспроможність аеропорту є:

- наявність сильного базового авіаперевізника, який працює за моделлю «хабу» (hub&spokes);
- наявність прозорої та гнучкої системи мотивації авіаперевізників, спрямованої на збільшення пасажиропотоків (як прямих, так і трансферних) та розвиток мережі маршрутів;
- розвиток сфери неавіаційної діяльності;
- розвиток інфраструктури аеропорту (термінали, перони, ЗПС, системи обслуговування, тощо) для забезпечення комфортного сервісу пасажиром та авіаперевізникам в умовах динамічно зростаючого попиту та розвитку маршрутної мережі.

Світовий досвід доводить, що стати «хабом» будь який аеропорт може лише діючи спільно з базовими авіакомпаніями, які мають розгалужену мережу маршрутів. Синергія зусиль авіакомпаній та аеропорту створює спільний продукт (авіаперевезення), який є конкурентоздатним за критерієм «ціна-якість». Реалізація Концепції розвитку та Стратегічного плану забезпечить стабільне зростання доходів Підприємства та прибутковість його діяльності в умовах здешевлення авіаперевезень.